

Az iskolai gyakorlatok mentori feladatai a Pécsi Tudományegyetem a 2022. szeptemberétől bevezetett új egységes osztatlan közismereti tanárképzésében

Készítette: PTE Tanárképző Központ, 2023. február

Szaktárgyi tanítási gyakorlat vezetése

Szaktárgyi tanítási gyakorlatok célja általában:

Saját szakterülethez kapcsolódó tantárgyi órák megfigyelése, a megfigyelt tanórák elemzése, tovább gondolása, és szakmai visszajelzés megalkotása, a 8 tanári kompetenciát követő önefejlesztés támogatása, portfólió-dokumentumok elkészítési lehetőségével.

A gyakorlat során a hallgatók tapasztalatokat szereznek szaktárgyi órákon, különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való szaktárgyi foglalkozásokon és a szakhoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeken. A tanítási gyakorlat során a hallgatók szaktárgyi hospitáláson vesznek részt. A vezetőtanár irányítása alapján, a tanórákon megfigyelik a tanítási-tanulási folyamatot.

A hallgatók megállapításait hospitálási naplóban rögzítik. A megfigyelt tanórákat óramegbeszélés, elemzés követi. A hallgatók a megfigyelt tanórákat tovább gondolják, annak alternatív megvalósítására tesznek javaslatot. A gyakorlat részét képezik otthoni egyéni feladatok is.

A számonkérés módja: gyakorlati jegy

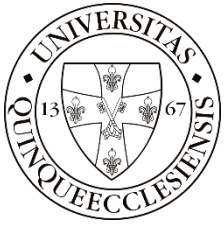
A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, valamint az óramegbeszéléseken nyújtott hallgatói teljesítmény alapján. Az értékelést a vezetőtanár a hallgató bevonásával végzi.

A hallgató a félév végén elektronikus kérdőívet tölt ki a vezetőtanár/mentortanár munkájáról a Hallgatói értékelés elvárásai alapján. A vezetőtanári/mentortanári munka hallgatói értékelése a gyakorlat teljesítésének a feltétele. Amikor lezárult a hallgatói munka értékelésének az időszaka a vezetőtanár/mentortanár részéről, ezt követően a hallgató is értékeli a vezetőtanár/mentortanár, szaktanár munkáját a Vezető- és mentortanárok munkájának hallgatói értékelése adatlap kitöltésével a Neptun tanulmányi rendszerben.

Nappali munkarendű egységes osztatlan kétszakos közismereti tanárképzésben – 10 féléves képzés

Csoportos szaktárgyi tanítási gyakorlat

A tanítási gyakorlat során a hallgatók szakonként 4-5 óra szaktárgyi csoportos hospitáláson vesznek részt. A vezetőtanár irányítása alapján, a tanórákon megfigyelik meg a tanítási-tanulási folyamatot.

A hallgatók megállapításait hospitálási naplóban rögzítik. A megfigyelt tanórákat csoportos óramegbeszélés, elemzés követi. A hallgatók a megfigyelt tanórákat tovább gondolják, annak alternatív megvalósítására tesznek javaslatot.

A gyakorlat során a hallgató Pedagógiai naplót készít, melynek részei a hospitálási naplók, valamint azok alapján összeállított visszajelzések, reflexiók, javaslatok, a tankönyvek elemzése. A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, valamint az óramegbeszéléseken nyújtott hallgatói teljesítmény alapján.

Társas szaktárgyi tanítási gyakorlat

A tanítási gyakorlat gyakorlóiskolai vezetőtanár irányításával 2-4 fős csoportokban zajlik. A gyakorlat során a hallgatók szakonként 5 óra szaktárgyi, 2 óra tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozáson, szakkörön csoportos hospitáláson vesznek részt. Tapasztalatokat szereznek szaktárgyi órákon, különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való szaktárgyi foglalkozásokon és a szakhoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeken (versenyek, rendezvények, előkészítő foglalkozások stb.).

A hallgatók legalább 5 alkalommal társas tanítást, mikrotanítást tartanak, pedagógiai részfeladatokat látnak el a tanórákon. A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, az óramegbeszéléseken, valamint mikrotanításokon, társas tanításokon nyújtott hallgatói teljesítmény alapján.

Önálló szaktárgyi tanítási gyakorlat

A tanítási gyakorlat gyakorlóiskolai vezetőtanár irányításával 2-4 fős csoportokban zajlik. A gyakorlat során a hallgatók szakonként 5 órát hospitálnak egy-két tanulócsoporthoz a vezetőtanár és a hallgatótársak óráján. Megállapításait hospitálási naplóban rögzítik. A megfigyelt tanórákat csoportos óramegbeszélés, elemzés követi. A hallgatók a megfigyelt tanórákat tovább gondolják, annak alternatív megvalósítására tesznek javaslatot.

A szaktárgyhoz kapcsolódó tehetséggondozó, felzárkóztató vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozáson, szakkörön csoportos hospitáláson vesznek részt, 1-2 foglalkozást önállóan megtartanak. Tapasztalatokat szereznek szaktárgyi órákon, különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való szaktárgyi foglalkozásokon és a szakhoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeken (versenyek, rendezvények, előkészítő foglalkozások stb.).

A hallgatók legalább 2-3 alkalommal társas tanítást, mikrotanítást tartanak, pedagógiai részfeladatokat látnak el a tanórákon.

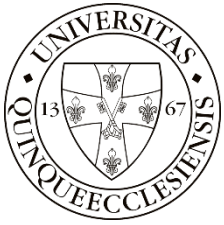
A hallgatók legalább 5-6 szaktárgyi órát önállóan megtartanak.

Lehetőség szerint a hallgató bekapcsolódik a nevelőtestület munkájába (megbeszélések, értekezletek, teach-meet stb.).

Levelező rövid ciklusú tanárképzés – 2 féléves, 4 féléves képzések

Csoportos szaktárgyi tanítási gyakorlat

A tanítási gyakorlat során a hallgatók 4-5 óra szaktárgyi csoportos hospitáláson vesznek részt.

A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, valamint az óramegbeszéléseken nyújtott hallgatói teljesítmény alapján.

Társas szaktárgyi tanítási gyakorlat

Társas tanítás, mikrotanítás, tanórai részfeladatok ellátása. A gyakorlat során a hallgatók 5 óra szaktárgyi, 2 óra tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozáson, szakkörön csoportos hospitáláson vesznek részt. A hallgatók legalább 5 alkalommal társas tanítást, mikrotanítást tartanak, pedagógiai részfeladatokat látnak el a tanórákon. A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, az óramegbeszéléseken, valamint mikrotanításokon, társas tanításokon nyújtott hallgatói teljesítmény alapján.

Önálló szaktárgyi tanítási gyakorlat

Társas tanítás, mikrotanítás, tanórai részfeladatok ellátása. Tanítási órák önálló megtartása. A gyakorlat során a hallgatók 5 szakórát hospitálnak egy-két tanulócsoportban a vezetőtanár óráján. A szaktárgyhoz kapcsolódó tehetséggondozó, felzárkóztató vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozáson, szakkörön csoportos hospitáláson vesznek részt, 1-2 foglalkozást önállóan megtartanak. A hallgatók legalább 2-3 alkalommal társas tanítást, mikrotanítást tartanak, pedagógiai részfeladatokat látnak el a tanórákon. A hallgatók legalább 5-6 szaktárgyi órát önállóan megtartanak. Lehetőség szerint a hallgató bekapcsolódik a nevelőtestület munkájába (megbeszélések, értekezletek, teach-meet stb.). A gyakorlat részét képezik otthoni egyéni feladatok is. A gyakorlati jegyet a vezetőtanár adja a Pedagógiai napló, az óramegbeszéléseken valamint mikrotanításokon, társas tanításokon, önálló tanításokon nyújtott hallgatói teljesítmény alapján.

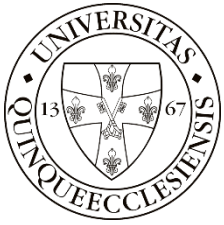
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat vezetése

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat részei:

A szaktárgy tanításával kapcsolatos és a szaktárgy tanításán kívüli oktatási, nevelési tevékenységek; az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek a megismerése, abban aktív részvétel, az egymástól való tanulás és az innováció közösségi formáinak megtapasztalása. Az önállóan megtartott tanórák, foglalkozások teljesítése a gyakorlat teljes időtartama alatt egyenletes időbeosztással történik, a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tevékenységi háló szerint.

Amennyiben a gyakorlatvezető mentortanár nem rendelkezik a tanárjelölt szakjának, szakjainak megfelelő szakos végzettséggel, úgy az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat konzulens szaktanár, szaktanárok bevonásával zajlik. Amennyiben a gyakorlatvezető mentori és szaktanári feladatokat egy mentor látja el, a gyakorlatvezető mentortanárnak rendelkeznie kell a szakból szakirányú végzettséggel, gyakorlatvezető mentortanári pedagógus-szakvizsgával, és min. 5 év szakmai gyakorlattal. Szaktanár bevonása esetén a mentori szakvizsgás képzettség és öt év szakmai gyakorlat nem követelmény. Abban az esetben, ha több tanár segíti a hallgatót, a díjazás összege a gyakorlatvezető mentor és a szaktanár, szaktanárok között megosztható.

A gyakorlatvezető mentor feladata:

- segíti a hallgatót az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátításában, az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, a köznevelési intézményrendszer, a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptervekenységek, az iskola, mint szervezetet és támogató rendszerei megismerésében,
- megismerteti a hallgatóval az iskolai életet szabályozó dokumentumokat,
- amennyiben szaktanár, szaktanárok is segítik a hallgatót, rendszeresen konzultál a szaktanárokkal, és kapcsolatot tart azokkal a pedagógus kollégákkal, akik a különböző tevékenységek megvalósításában érintettek,
- kapcsolatot tart az Egyetem kari koordinátorával,
- felelős az elektronikus értékelőfelület kezeléséért, a határidőre megtörténő értékelésért.

A szaktanár feladata:

- segíti a hallgatót a tanítási óráira való felkészülésben, részt vesz a hallgató tanítási óráin, azok tapasztalatait a hallgatóval rendszeresen megbeszéli,
- folyamatosan ellenőrzi, reflektálja, értékeli a hallgató pedagógiai, pszichológiai, és szakmódszertani ismereteinek a gyakorlati alkalmazásban megmutatkozó készségeit, felkészültségét,
- rendszeresen konzultál a gyakorlatvezető mentorral, és amennyiben van, a hallgató másik szakját segítő szaktanárral.

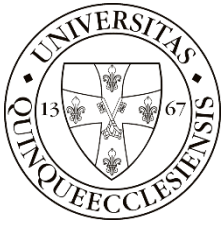
Nappali munkarendű egységes osztatlan kétszakos közismereti tanárképzésben – 10 féléves képzés

A gyakorlat időtartama 5 hónap, beosztása a mindenkori köznevelési félévhez igazodik.

Az önálló tanítási órák/foglalkozások megtartására fordított idő legalább 14 hét. Törekedni kell arra, hogy a hallgató legalább heti 20 órát töltsön el a befogadó intézményben, ebből legalább 6 óra tanításra/foglalkozásra, 14 óra tanítási órán kívüli és egyéb tevékenységre fordítható legyen. Foglalkozás megtartásába beszámítható a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra szánt idő is.

A gyakorlat során a hallgató a két szakján együttesen legalább 6 legfeljebb 8 tanórát, foglalkozást tart hetente, ezen óraszámokon belül egy szakon maximum heti 4 tanórát/foglalkozást tarthat. Az önállóan megtartott tanórák, foglalkozások száma 84 tanítási óra/foglalkozás a két szaktól összesen.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat minősítése a gyakorlatvezető mentortanár által adott érdemjegy, mely a hallgató teljesítményét a kompetencia-alapú értékelőlap szempontjai alapján értékeli. A gyakorlatvezető mentortanár az értékelést a hallgató bevonásával végzi. A gyakorlatvezető mentortanárnak lehetősége van arra, hogy a tanítási gyakorlatok értékeléséről tájékozódjon. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat értékeléséhez a gyakorlatvezető mentortanár a kari ütemtervben meghatározott határidőig a TK kari koordinátornak elküldi az értékelőlapot, annak érdekében, hogy az érdemjegyet a kari koordinátor a TR rendszeren keresztül rögzíthesse. A jegy rögzítésének feltétele a gyakorlatvezető mentor/szaktanár munkájának hallgatói értékelése.

Levelező munkarendű rövid ciklusú tanárképzés – 2 féléves, 4 féléves képzések

Diszciplináris mesterszakkal párhuzamosan vagy a diszciplináris mesterszakot követően felvett 2 féléves képzésben

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat időtartama minimum 6 hét, mely idő alatt 25 tanórát önállóan kell megtartani és további 30 órát tanítási órán kívüli egyéb iskolai tevékenységre fordítani.

Tanítói szakképzettség birtokában tanárszakon való továbbtanulás során 4 féléves képzésben

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

Újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló 2 féléves képzésben

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani.

Alapképzésre épülő tanári szakképzettség megszerzésére irányuló 2 féléves képzésben

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat időtartama és a tanítási órák/foglalkozások óraszám minimum 6 hét, mely idő alatt 25 tanórát önállóan kell megtartani és további 30 órát tanítási órán kívüli egyéb iskolai tevékenységre fordítani. Foglalkozás megtartásába beszámítható a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra szánt idő is.